

سُورَةُ الْمَعَارِجِ ٧٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام یگانه خدای جهان که بخشایش و مهر او بیکران
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

﴿١﴾

سائلی بهر عذابش کرد سؤال بر عقابی که بیاید بالمال
لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ

﴿٢﴾

آن عذابی که بود بر کافرین کس ندارد قدرت دفعش یقین
مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

﴿٣﴾

آید آن از خالقِ هفت آسمان مالکِ معراجها و فوقِ آن
تَرْجُحُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنةً

﴿٤﴾

بر عروج آیند ملائک، نیز روح در گذار از آن مراتب بالوضوح
میشود پنجاه هزار سال تمام روزی که میزان آن در حدِ تام
فَاصِرٌ صَبِرًا جَمِيلًا

۵

صبر کن، صبری جمیل، تو آشکار در قبالِ هر جفا در روزگار

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا

۶

مردمان بینند آن روز را بعد آنچه را از جانبِ حق شد وَعید

وَنَرَاهُ قَرِيبًا

۷

لیک بود ایمانمان، که یومِ دین بس بود نزدیک از روی یقین

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ

۸

اندر آن روز که شود این آسمان همچنان مسِّ مذاب در بیکران

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ

۹

همچنان پشم زده گردند جبال جمله سنگ‌ها خُرد و نابود بالمال

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

۱۰

هیچ نمی‌پرسد کسی احوالِ کس هر کسی باشد به فکرِ خویش و بس

يَبْصُرُونَهُمْ يَوْمَ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بَيْنَهُ

﴿١١﴾

می‌شوند گرچه نمایانده به هم
حضرنده فدیه دهنده فرزند خویش
بر رهایی از عذابِ جرم پیش
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ

﴿١٢﴾

یا دهد فدیه زِ دفع این عذاب
همسر و یا که برادر بر عقاب
وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ

﴿١٣﴾

هم عشیره و همه اقوام خویش
که حمایتها از او کردند پیش
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

﴿١٤﴾

النّهایه، هر که باشد در زمین
حاضر است کرده فدا او اجمعین
کلّاً إِنَّهَا لَظَىٰ

﴿١٥﴾

لیک نباشد بهر او دیگر نجات
شعله‌ی آتش رسد از هر جهات
نَزَاعَةً لِّلشَّوَىٰ

﴿١٦﴾

چون در آتش او بگردد مستقر از سر و صورت بسوزد زان شر
تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّ

﴿١٧﴾

خواند آتش سوی خود، آن جاهلان
که نمودند پشت به خلائق جهان
وَجَمِعَ فَأَوْعَ

﴿١٨﴾

مالِ دنیا جمع نمودند جملگی روی هم اندوخته اندر زندگی
إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلْوَعًا

﴿١٩﴾

آدمی ذاتاً بخیل است در صفت آzmanد و ناشکیباست هر جهت
إِذَا مَسَهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

﴿٢٠﴾

چون رسد شری بر او اندر جهان
بی قراری ها گند حد کلان
وَإِذَا مَسَهُ الْخَيْرُ مَنْوِعًا

﴿٢١﴾

چون رسد خیری بر او در این جهان
زان همی مانع شود بر دیگران
إِلَّا الْمُصَلَّيْنَ

﴿٢٢﴾

جز مگر آنان که از سوز و نیاز بر خدای خود به پا دارند نماز
آلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

﴿٢٣﴾

آن کسانی که دائماً در پیشگاه در نمازند، روی بر سوی الله
وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ

﴿٢٤﴾

آن گروه کز راه خیراتِ نکو می‌کنند حق را معین موبه مو
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

﴿٢٥﴾

بهر آنان که بپرسند از نیاز هم به محرومی که نارد دستِ آز
وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

﴿٢٦﴾

آن که تصدیق می‌کند روی یقین بر وجود و بر ظهورِ یومِ دین
وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

﴿٢٧﴾

وان کسانی که بترسند هر جهت از عذابِ ربّشان در آخرت
إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ

﴿٢٨﴾

هیچ کسی ایمن نباشد از عذاب که بود از عدی ایزد هر عقاب
وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

﴿٢٩﴾

وان کسان که حفظ دارند از عفاف شرمگاه خود ز کردار خلاف
إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

﴿٣٠﴾

جز مگر که بر کنیز و همسران نیست نزدیکی ملامت بهرشان
فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

﴿٣١﴾

هر کسی شهوت برآند غیر از این زان تعدد میشود از ظالمین
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

﴿٣٢﴾

وان کسی که در امانت و عهود او وفا آرد به وعده هر چه بود
وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ

﴿٣٣﴾

وان کسان که چون شهادت استوار و قائمند
میدهند
وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَحَافِظُونَ

وان کسان که بر نمازِ خویشتن حافظند در پیشگاهِ ذوالمن
اولئکَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمَوْنَ

این گروهِ خوب و پاکیزه سرشنست صاحبِ عزّت شوند اندر بهشت
فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

چیست حالِ کافرانِ بدپسند؟ سویت آیند با شتاب و ریشخند
عَنِ الْأَيْمِينِ وَعَنِ الشِّمَاءِ عِزِيزِينَ

فرقه‌فرقه می‌رسند از هر وجهه از چپ و از راست می‌آید گروه
أَيْطَمَعُ كُلُّ اُمَّرِيٍّ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

بر طمع هستند این قومِ لئیم؟ که شوند داخل به جنّاتِ نعیم؟
كَلَّا إِنَا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ

نه، نباشد بهرشان این سرنوشت که بیابند راهی در باغِ بهشت

ما ز چیزی آفریدیم این خسان که همه آگاه میباشند از آن
فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ

﴿٤٠﴾

پس قسم آرم به رب خاوران ذات یکتا، آن خدای باختران
ما توانا بوده و هم ناظریم بر همه کاری به عالم قادریم
عَلَىٰ أُنْ تَبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

﴿٤١﴾

که بیاریم قومی برتر جایگزین
جای ایشان جمله آیند بر زمین
که بگیرد سبقت از ما در کمال
نیست قادر هیچ کس و باشد محال
فَذَرْهُمْ يَخْوْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

﴿٤٢﴾

واگذار اینک رسولا! این خسان
تا بمانند اندر آن جهل گران
که شوند مشغول بازی در جهان
در امور ناپسند زان جهلهشان
تا رسد آن روز دیدار و حضور
که بشد وعده بر این اهل قصور
يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانُوهِمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ

﴿٤٣﴾

اندر آن روزی که میآیند برون
با شتاب از قبرهای گونه‌گون
گوئیا آیند شتابان جملگی سوی آن معبدشان در زندگی
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

﴿٤٤﴾

خاشund و چشمنان افتاد فرو
بهرشان آید ندایی و خطاب
که بود امروز آن روز حساب
که بشد وعده شما را در جهان